

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 4470
Ημερομ. Καταπόθεσης: 28-11-2012

28.11.2012

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους Υπουργούς Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη,
και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**

Θέμα: «Ένταση της ρατσιστικής και φασιστικής βίας, ανοχή της Πολιτείας και έλλειψη προστασίας των θυμάτων»

Το τελευταίο διάστημα η Δημοκρατία υποβάλλεται σε αλλεπάλληλες δοκιμασίες, οι οποίες, καθώς δεν αντιμετωπίζονται θεσμικά, γίνονται όλο και πιο αποτρόπαιες, απροκάλυπτες και επικίνδυνες, καθώς στρέφονται κατά του πολιτεύματος και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ο άγριος βασανισμός μετανάστη από τον Έλληνα εργοδότη του στη Σαλαμίνα, οι επιθέσεις με μαχαίρια κατά αλλοδαπών από οργανωμένες ομάδες που δρουν ανενόχλητες σε κεντρικά σημεία της Αττικής, οι νύχτες τρόμου στον Άγιο Παντελεήμονα, με βίαιες και συνεχείς επιθέσεις «ταγμάτων εφόδου» της Χρυσής Αυγής κατά αλλοδαπών, ο τραυματισμός εγκύου από επίθεση εποχουμένων κατά ταλαιπωρημένων προσφύγων στο λιμάνι της Μυτιλήνης είναι ο πρώτος, ενδεικτικός και τραγικός απολογισμός του τρέχοντος Νοεμβρίου.

Η απάντηση της Πολιτείας έναντι των ακραίων αυτών παραβιάσεων συνοψίζεται στην συγκάλυψη των εγκλημάτων, την υπόθαλψη των δραστών και στην τιμωρία και τον εκφοβισμό των θυμάτων: Ο βασανισθείς μετανάστης στη Σαλαμίνα κρατήθηκε προς απέλαση - ο μόνος κρατούμενος για το εις βάρος του έγκλημα. Ο μαχαιρωμένος μετανάστης στο Παλαιό Φάληρο οδηγήθηκε από το νοσοκομείο στο κρατητήριο, ενώ οι δράστες της φονικής επίθεσης εναντίον του δεν εντοπίστηκαν. Κανείς δράστης δεν εντοπίστηκε στις επιθέσεις στον Άγιο Παντελεήμονα, ενώ οι αστυνομικές αρχές της Μυτιλήνης δεν προέβησαν καν σε διερεύνηση του περιστατικού.

Η κλιμάκωση της δράσης προσώπων, αλλά κυρίως ακραίων ομάδων κρούσης που διαπράττουν εγκλήματα με φασιστικά και ρατσιστικά χαρακτηριστικά, καταγράφεται από το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας σε πρόσφατη έκθεσή του, καθώς και από μεταναστευτικές κοινότητες, ενώ αποτυπώνεται καθημερινά στον Τύπο και το Διαδίκτυο. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τα πιο πρόσφατα: τη δολοφονία Ιρακινού στο κέντρο της Αθήνας στις 15 Αυγούστου 2012· τον εμπρησμό επαγγελματικού χώρου αλλοδαπού και το σοβαρό τραυματισμό με μαχαίρι Έλληνα πελάτη του στις 10 Σεπτεμβρίου 2012· το διπλό εμπρησμό και την ολική καταστροφή των γραφείων της ταυζανικής Κοινότητας και την τρομοκράτηση των δικηγόρων των θυμάτων· τις επιθέσεις εναντίον μικροπωλητών σε Ραφήνα και Μεσολόγγι· τις πολυήμερες συστηματικές και συνεχιζόμενες μαζικές επιθέσεις, προπηλακισμούς και εκτεταμένες φθορές περιουσίας αλλοδαπών στην περιοχή του Αγίου Παντελεήμονα κατά το τελευταίο διάστημα· και βέβαια τον πρωτοφανή βασανισμό μετανάστη στη Σαλαμίνα, που θυμίζει παρόμοια αποτρόπαια ενέργεια στη Μανωλάδα Ηλείας και καταδεικνύει ότι η ρατσιστική βία είναι η άλλη όψη της ακραίας οικονομικής εκμετάλλευσης των μεταναστών.

Εκτός από τον πολλαπλασιασμό των κρουσμάτων, καταγράφεται επίσης η ένταση της βίας, η εκδήλωσή της σε όλη τη χώρα και η οργάνωσή της από ομάδες που δρουν με συστηματικό τρόπο. Ραγδαία δε καταγράφεται η αύξηση επιθέσεων κατά ομοφυλοφίλων και διεμφυλικών το ίδιο διάστημα. Ειδική κατηγορία αποτελούν τα περιστατικά όπου συνδέεται η αστυνομική με τη ρατσιστική βία και καταγγέλλονται από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) και το Δίκτυο Καταγραφής Ρατσιστικής Βίας, από την Διεθνή Αμνηστία και το Human Rights Watch. Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα στον Τύπο και το Διαδίκτυο (Έθνος και in.gr, 25.11.2012), η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων διερευνά περιστατικά βασανισμών, προσβολών γενετήσιας αξιοπρέπειας, κλοπών, εκβιασμών, ξυλοδαρμών, καταστροφής νομιμοποιητικών εγγράφων, πρακτικών που, όπως αναφέρεται στα δημοσιεύματα, εναρμονίζονται με τη «μεθοδολογία» της Χρυσής Αυγής.

Σοβαρές ανησυχίες εκδηλώνονται πλέον διεθνώς για τις ρατσιστικές επιθέσεις κατά αλλοδαπών στην Ελλάδα και για την αδυναμία των αρχών να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση του ζητήματος (βλ. Εναρκτήρια Ομιλία της Υπάτου Αρμοστή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στην 21^η Σύνοδο του Συμβουλίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου). Σε σχετικές εκθέσεις και δημόσιες δηλώσεις καταγγέλλεται επίσης η ανοχή των αρχών έναντι της κλιμακούμενης δράσης των ως άνω ομάδων «σε ένα κλίμα ανασφάλειας, αδιαλλαξίας και παραλυσίας» (ΕΕΔΑ), αλλά και η ολιγωρία ή/και η υπόθαλψη των δραστών από τις αρμόδιες αρχές (Διεθνής Αμνηστία και του Human Rights Watch). Σημειωτέον ότι η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, οι συστάσεις των διεθνών οργάνων και σχετικές μελέτες συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι η ελληνική νομοθεσία και οι μηχανισμοί παρακολούθησης των περιστατικών ρατσιστικής βίας, καθώς και η ποινική αντιμετώπισή τους, είναι αναποτελεσματικοί ή ανύπαρκτοι.

Επειδή η ένταση και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ρατσιστικών επιθέσεων καταδεικνύουν ότι η ρατσιστική βία στην Ελλάδα είναι πλέον οργανωμένη και έχει σαφή στρατηγική πρόθεση, συχνά δε και την ίδια την υπογραφή της νεοναζιστικής Χρυσής Αυγής.

Επειδή τα περιστατικά που καταγράφονται αποτελούν την «κορυφή του παγόβουνου», υπάρχει δηλαδή πλήθος άλλων που είτε δεν καταγγέλλονται, είτε γιατί τα θύματα φοβούνται την περαιτέρω δυσμενή μεταχείρισή τους από τις αστυνομικές αρχές (ιδίως όταν δεν έχουν έγγραφα παραμονής), είτε γιατί η ίδια η αστυνομία αρνείται να τα καταγράψει, ενώ μέχρι στιγμής δεν υπάρχει καμία καταδικαστική απόφαση σε βάρος δράστη ρατσιστικής επίθεσης.

Επειδή η Πολιτεία δεν έχει λάβει κανένα απολύτως σχετικό μέτρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου, περιοριζόμενη σε τυπικές δηλώσεις καταδίκης του και στην δημοσιοποίηση ενός σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος περί *Σύστασης Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης της Ρατσιστικής Βίας*, χωρίς την πρόβλεψη αποτελεσματικών μηχανισμών για την καταγγελία, διερεύνηση και δίωξη εγκλημάτων ρατσιστικής βίας, αλλά και των κρουσμάτων αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας με ρατσιστικό κίνητρο

Επειδή η ένταση της ρατσιστικής βίας έχει θορυβήσει Διεθνή Όργανα (Συμβούλιο της Ευρώπης, Υπατη Αρμοστεία Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων), με αποτέλεσμα η εικόνα της χώρας στο εξωτερικό να πλήττεται ανεπανόρθωτα, όπως προκύπτει και από την πρόσφατη ταξιδιωτική οδηγία που εξέδωσε η πρεσβεία των ΗΠΑ στην Αθήνα.

Επειδή σε δύο διαδοχικές αντίστοιχες επίκαιρες ερωτήσεις της εξ ημών βουλευτού Β' Αθήνας Βασιλικής Κατριβάνου, που είχαν προγραμματισθεί για συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής, κατά τη διαδικασία Κοινοβουλευτικού Έλέγχου (αρ. πρωτ. Επίκ. Ερω 546 και 598) για τις 30/10/2012 και 13/11/2012, ο αρμόδιος Υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη δήλωσε κώλυμα, με αποτέλεσμα να μην συζητηθούν και να ματαιώνεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος για ένα τόσο επίκαιρο και μείζον θέμα.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

A) Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1) Προτίθεται και πότε ο Υπουργός να εισαγάγει νομοθετική ρύθμιση περί δίωξης εγκλημάτων με ρατσιστικά και φασιστικά χαρακτηριστικά που να περιλαμβάνει τη δίωξη αδικημάτων που διαπράττονται σε βάρος προσώπου ή ομάδας προσώπων λόγω εθνικής ή εθνοτικής προέλευσης, χρώματος, θρησκείας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου;

2) Προτίθεται ο Υπουργείο να εισαγάγει νομοθετική ρύθμιση για την προστασία των θυμάτων ρατσιστικής βίας και δη την στοιχειώδη προστασία τους από κράτηση και απέλαση όταν δεν έχουν έγγραφα παραμονής;

B) Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη:

1) Δεδομένης της μέχρι τώρα αποτυχίας της Αστυνομικής Αρχής να αντιμετωπίσει τη ρατσιστική βία, θα προβλεφθούν εχέγγυα -και ποια;- που να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα του αναγγελθέντος μηχανισμού για την καταγγελία, διερεύνηση και δίωξη εγκλημάτων ρατσιστικής βίας, αλλά και των κρουσμάτων αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας με ρατσιστικό κίνητρο; Στο πλαίσιο του ως άνω Προεδρικού Διατάγματος πρόκειται να ανατεθεί, ως επιβάλλεται, σε Ανεξάρτητη Αρχή ή Ανεξάρτητο Όργανο η καταγγελία, διερεύνηση και δίωξη κρουσμάτων αστυνομικής βίας και αυθαιρεσίας με ρατσιστικά χαρακτηριστικά;

2) Ποια είναι τα μέτρα που έχει λάβει το Υπουργείο για την αντιμετώπιση ρατσιστικών επιθέσεων, ειδικά στις περιοχές στις οποίες καταγράφονται κατ' επανάληψη βίαιες ρατσιστικές επιθέσεις και ποια τα μέτρα που έχει λάβει το Υπουργείο για να προστατεύσει τα άτομα και τις ομάδες που στοχοποιεί ανοιχτά η Χρυσή Αυγή; Πώς αιτιολογεί ο Υπουργός την 'αποτυχία' των αστυνομικών αρχών στην δίωξη τόσο εμφανών εγκλημάτων που τελούνται μάλιστα στην πλειοψηφία τους σε δημόσιους χώρους, φέρουν, δε, συχνά και απροκάλυπτα την υπογραφή της Χρυσής Αυγής;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Βασιλική Κατριβάνου

Γιώργος Βαρεμένος

Δημήτρης Γάκης

Όλγα Γεροβασίλη

Έφη Γεωργοπούλου

Μαρία Διακάκη

Ρένα Δούρου

Κώστας Ζαχαριάς

Κατερίνα Ιγγλέζη

Μαρία Κανελλοπούλου

Χρήστος Καραγιαννίδης

Αϊχάν Καραγιουσούφ

Σταύρος Κοντολής

Τάσος Κουράκης

Μιχάλης Κριτσωτάκης

Ζωή Κωνσταντοπούλου

Χρήστος Μαντάς

Νίκος Μιχαλάκης

Κώστας Μπάρκας

Μαρία Μπόλαρη

Ευγενία Ουζουνίδου

Θανάσης Πετράκος

Στέφανος Σαμοΐλης

Αφροδίτη Σταμπουλή

Δημήτρης Στρατούλης

Νίκος Συρμαλένιος

Πέτρος Τατσόπουλος

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Δημήτρης Τσουκαλάς